

עמ"ת 3637/07/14 - מ ג' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 3637-07-14 ג' (עציר) נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופטת תמר נאות פרי
העורר מ ג' (עציר)
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

לפני ערר על החלטת בית-המשפט השלום חדרה (כב' השופט גופמן) שניתנה ביום 18.6.14 במ"ת 16927-05-14, במסגרתה הוארך מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

רקע עובדתי -

1. נגד העורר, מ ג' (להלן: "העורר") הוגש ביום 12.5.14 כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של סחיטה באיומים והחזקת סכין.
2. לפי עובדות כתב האישום, עולה כי העורר הגיע ביום 4.5.14, בשעת אחר הצהריים, לחנות ירקות אשר נמצאת בבעלות המתלונן, הוציא מכיסו סכין, החזיק בה לעיני המתלונן בעודו דורש ממנו שלוש מאות אלף ₪, ומאיים עליו באומרו כי יסבול, כי כשיגיע לכיכר אום אל פחם יראה מה יקרה לו, ואף שם את ידו על כתף המתלונן ואמר: "אל תדאג אנחנו ניפגש".
3. בגין מעשים אלו הואשם העורר בביצוע עבירות של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") והחזקת סכין לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין.

הליכי המעצר והחלטת בית-המשפט השלום-

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים נגדו. בבקשה טענה המשיבה כי כנגד העורר קיימות ראיות לכאורה להוכחת המיוחס לו בכתב האישום, וכי המסוכנות הגלומה במעשיו מקימה נגדו את עילת המעצר הסטטוטורית הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"), שכן קיים יסוד סביר לחשש שהוא מסכן את ביטחון הציבור. עוד נטען בבקשה כי העובדה שהעבירה בוצעה תוך שימוש בנשק קר, מצדיקה אף היא מעצר עד תום ההליכים לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. כמו כן, צוין בבקשה כי לעורר רקע פסיכיאטרי המעצים את מסוכנותו, וכן עבר פלילי בעבירות של התנהגות פרועה במקום ציבורי ותקיפה סתם.
5. בנוגע לחלופת מעצר - בדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים, ביום 15.5.14, טען בא כוח המשיבה כי לאור הרקע הפסיכיאטרי של העורר מסוכנותו מתעצמת, מה גם שמחומר החקירה עולה כי אין זו הפעם

הראשונה בה העורר מבצע את עבירת הסחיטה באיומים, וכי אופייה של העבירה מאפשר לבצע אותה גם מהטלפון, כך שאין די בחלופה של מעצר בית כדי לענות על תכליות המעצר.

6. בא כוח העורר חלק על קיומן של ראיות לכאורה להארכת המעצר וטען כי קיימות סתירות בין גרסאות עדי התביעה, וכי חסר סרטון ממצלמות וידיאו, המתעד את העבירות הנטענות, ואשר על-פי אחד מדו"חות הפעולה אמור להימצא בתיק.

7. ביום 15.5.14, קבע בית-המשפט קמא כי הסתירות בין גרסאות עדי התביעה, עליהן הצביע בא כוח העורר, אינן מהותיות ואינן מערערות את גרסת המתלונן. זאת ועוד, באשר לסרטון הוידאו החסר-קבע בית-המשפט כי נמצא לכך פתרון בתיק החקירה. לפיכך, קבע בית-המשפט כי כנגד העורר קיימות ראיות לכאורה לביצוע המעשים המיוחסים לו, והורה על הזמנת תסקיר מעצר בעניינו.

8. ביום 9.6.14 הוגש תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן במסגרתו ציין קצין המבחן שהתרשם כי קיימים אצל העורר דפוסי התנהגות אלימים, אשר הוחמרו עקב פגיעה שעבר בראשו לפני כשנתיים, וכי קיים סיכוי להישנות של מעשים פליליים מצידו, ללא טריגר מהותי וללא התחשבות בתוצאות מעשיו. כמו כן, ציין קצין המבחן כי חרף ההתרשמות הטובה מן המפקחים המוצעים, חלופת מעצר הבית ממוקמת בתוך אום אל פחם, בסמוך לבית העסק של המתלונן, וכי נוכח האינדיקציה להתנהגות תוקפנית ובלתי-מרוסנת מצד העורר, כמו גם מצבו הבריאותי והקוגניטיבי המורכב, נראה כי חלופה ביתית תתקשה להציב בפניו גבולות לאורך זמן.

9. ביום 18.6.14 נתן בית-המשפט קמא את החלטתו בבקשה למעצר עד תום ההליכים (להלן: "**ההחלטה**"). במסגרת ההחלטה קיבל בית-המשפט את המלצת שירות המבחן שלא לשחרר את העורר למעצר בית, בקובעו כי אין בחלופת המעצר שהוצעה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר. בית-המשפט קמא הסביר כי העורר הינו בעל דפוסי התנהגות אלימים, כי קיים סיכוי גבוה להישנות התנהגות דומה, וכי נוכח מגבלותיו יתקשה להבין את סייגי השחרור. מכאן הערר שלפני.

נימוקי הערר-

10. העורר טוען - באמצעות בא כוחו, כי שגה בית-המשפט קמא שלא הורה על שחרורו לחלופת מעצר. טענה אחת הינה שמוזכרים בתסקיר נתונים לגבי עברו הפלילי של העורר אשר אינם נכונים ואשר הביאו את קצין המבחן לסבור כי המסוכנות גבוהה מאשר היא בפועל. בנוסף, נטען כי העורר ביקש להציע חלופה מחוץ לישוב אום אל פחם אך קצין שירות המבחן לא רצה לשמוע פרטים לגביה ואמר "שאין צורך". עוד טוען העורר כי, אומנם תסקיר המעצר לא המליץ על שחרורו, אך הוא בגדר המלצה ואינו מחייב את בית-המשפט. טוען העורר בהמשך כי המפקחים המוצעים נמצאו ראויים וסמכותיים, ולאור נסיבותיו האישיות ובכללן מצבו הרפואי והנפשי הקשה, חלופת מעצר הבית הינה הולמת וראויה, ויש בה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו. כמו כן, טוען העורר כי שגה בית-המשפט קמא כאשר קבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

11. המשיבה מצידה מתנגדת לשחרורו של העורר לחלופת מעצר וסומכת ידיה על החלטתו של בית-המשפט קמא. לטענתה, התסקיר בעניינו של העורר אינו חיובי, וחלופת המעצר בתוך אום אל פחם, בקרבה למתלונן, אינה ראויה.

דין והכרעה-

12. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים מצאתי כי דין הערר להדחות.

13. אחת מהטענות שעלו במהלך הדיון בערר היתה שהחלטתו של כב' בית המשפט קמא אינה מאוזנת שכן היא סומכת על נתונים לא מדויקים באשר לעבר הפלילי של העורר, ולכן השופט קמא סבר שהמסוכנות גבוהה מאשר היא בפועל. ההפניה כאן הינה לתסקיר (מיום 8.6.2014) שם מצוין כי לעורר עבר פלילי - שתי הרשעות קודמות בעבירת התנהגות פרועה במקום ציבורי משנת 2005, הרשעה קודמת בעבירת אלמ"ב משנת 2004, ותיק פתוח משנת 2014 המייחס לו עבירת ירי באזור מגורים וחבלה במזיד ברכב. טענת העורר היא כי האמור אינו מדויק שכן העבירות המופיעות ברישום הפלילי בהן הורשע העורר כבר התיישנו מלפני כשנתיים, וכי לגבי העבירה הקודמת הנוספת המיוחסת לעורר- העורר זוכה. במהלך הדיון שהתקיים בפני אישר בא כוחה של המשיבה כי אכן כך הם פני הדברים - אך עם זאת, לא מצאתי כי יש בכך כדי להוות נימוק לקבלת הערר. הסיבה היא שעוד בדיון בבית המשפט קמא ביום 12.6.2014 טען הסניגור כי קיימת רק הרשעה אחת וביום 15.6.2014 הוגשה הודעה מפורטת לבית המשפט קמא בה פירט העורר את האמור מעלה לגבי הרישום הפלילי. מכאן, שכל הנתונים היו בפני כב' בית המשפט קמא ואין חשש שנפל לכדי טעות בשל חוסר הדיון שיש בתסקיר. מעבר לכך, יש לראות כי כבוד בית המשפט קמא אינו מצוין בהחלטתו נשוא הערר מיום 18.6.2014 שהוא מוצא שרף המסוכנות גבוה בשל העבר הפלילי, ולמעשה אין התייחסות לנושא. לכן, כנראה שאכן שגה קצין המבחן בנקודה זו ואולי הדבר השפיע על התסקיר - אבל הדבר לא השפיע על כבוד השופט.

14. הטענה השניה של העורר היתה שקצין המבחן מצא שהחלופה בתוך אום אל פחם, בסמוך לבית העסק של המתלונן, אינה ראויה, וזאת למרות שהמפקחים המוצעים רצו להציע חלופת מעצר מחוץ לאום אל פחם, אך קצין המבחן אמר ש"אין צורך". אף טענה זו אינה מהווה בסיס לקבלת הערר. אינני יודעת מה בדיוק נאמר במהלך הפגישה בשירות המבחן ואינני יכולה לקבוע את המפקחים ביקשו להציע חלופה נוספת אם לאו, ובוודאי שלא אדע מה ענה להם קצין המבחן. עם זאת, מעיון בפרוטוקול הדיון מיום 12.6.2014, לאחר הגשת התסקיר - ביקש העורר מבית המשפט קמא להסתפק באותה חלופה והסניגור אף הסביר מהו המרחק בין הבית המוצע לבין העסק של המתלונן. משמע, שבפני כבוד בית המשפט קמא לא הועלתה חלופה מרוחקת יותר. לא ניתן להעלות בערר טענות לגבי אי בחינת חלופה מרוחקת יותר - כאשר חלופה שכזו לא הוצעה.

15. לכן, יש לדחות את הטענות לגבי אי סבירותה של החלטתו של בית המשפט קמא.

16. אבהיר, למען הסר כל ספק כי אף אני, בדומה לשופט קמא וקצין המבחן - התרשמתי כי המפקחים ראויים ואחראיים. עם זאת, לאור המסוכנות הנשקפת מהמעשה עצמו (נסיון לסחית כסף באימי סכין), לאור האמור בתסקיר לגבי האימפולסיביות של העורר והאובססיה שלו לגבי המתלונן ואח שלו (אותם הוא רואה כמי שאחראיים למעצר קודם שלו ולאשפוזו במרכז לבריאות הנפש במזרע), ולאור מיקום החלופה המוצעת - לא מצאתי שיש מקום לקבל את הערר.

17. לא למותר לציין כי ההלכה הינה כי בעבירה של סחיטה באיומים גלומה מעצם טבעה ואופייה מסוכנותו של הנאשם וכי בדרך כלל עבירות של סחיטה באיומים אינן מתאימות לחלופת מעצר (בש"פ 7415/03 **מדינת ישראל נ' אבו מוך ואח'** (18.8.2003); בש"פ 7759/08 **מדינת ישראל נ' ולמר** (23.9.08); בש"פ 2207/09 **אליקיאשווילי נ' מדינת ישראל** (21.4.09); בש"פ 1196/13 **עואד נ' מדינת ישראל** (20.2.2013); בש"פ 4323/13 **צ'ונה נ' מדינת ישראל** (25.6.2013); בש"פ 5953/10 **אלפרון נ' מדינת ישראל** (6.9.10); בש"פ 842/11 **פישמן נ'**

מדינת ישראל (7.2.2011); בש"פ 3391/13 **עווידה נ' מדינת ישראל** (20.5.2013); בש"פ 8373/13 **כעאבנה נ' מדינת ישראל** (1.1.2014)). עוד יש לקחת בחשבון כי אין עסקינן רק בנסיון הסחיטה אלא בכך שיש ראיות לכאורה להמצאות הסכין במעמד הסחיטה ואיום לגבי "פגישה" עתידית.

18. אשר על כן - דין הערר להדחות.

ניתנה היום, י' תמוז תשע"ד, 08 יולי 2014, בהעדר הצדדים.